

БІБЛІОГРАФІЧНІ ВИДАННЯ ЯК ІМІДЖЕВІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

(досвід роботи наукової бібліотеки

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого)

Самофал Ольга Іванівна

завідуючий відділом наукової бібліотеки,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
Україна, м. Харків
e-mail: library_1@ukr.net

***Анотація.** Здійснено огляд персональних та тематичних бібліографічних покажчиків, створених науковою бібліотекою Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Розкрито їх джерелознавчу базу, структуру, тематичне і хронологічне охоплення включених матеріалів, довідковий апарат, читацьке призначення. Доведено значення цих видань як іміджевих інформаційних ресурсів про наукову, педагогічну, культурну спадщину Університету.*

***Ключові слова:** бібліографічні видання, бібліографічні покажчики, персональні бібліографічні покажчики, тематичні бібліографічні покажчики, іміджеві інформаційні ресурси, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого.*

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого має славетну історію, відомі наукові правничі школи, розвинену інфраструктуру. Його традиції і досягнення зберігалися та примножувалися багатьма поколіннями викладачів, співробітників, студентів, які зробили вагомий внесок у розвиток національної освіти та правової науки, культури, архітектури, спорту. Із метою популяризації і поширення здобутків Університету науковою бібліотекою створюються бібліографічні видання як іміджеві інформаційні ресурси.

Нині в інформаційному середовищі університету та інтернет значної популярності набули електронні персональні бібліографічні покажчики **серії "Представники харківської правової школи"**, яка заснована бібліотекою у

2013 р. Мета створення: забезпечення найбільшої повноти відображення наукової спадщини вчених-правознавців Харківщини, матеріалів про їх життєвий шлях та науково-педагогічну діяльність. Ресурс є складовою електронної іміджевої колекції *eLEGALIUM*, що включає рідкісні видання XIX – початку XX століття.

Перший покажчик цієї серії присвячений одному із засновників харківської наукової школи правознавців, доктору цивільного права, академіку Української академії наук *Гордону Володимиру Михайловичу (1871–1926)*.² Наступний – доктору права, професору, академіку Всеукраїнської академії наук *Палієнку Миколі Івановичу (1869–1937)*, одному з авторів Конституції Української РСР [3; 4].

Джерелами укладення цих біобібліографічних ресурсів слугували: наукові та рідкісні фонди НБ НЮУ ім. Ярослава Мудрого, ЦНБ ХНУ ім. В. Н. Каразіна, ХДНБ ім. В. Г. Короленка, електронні бібліотеки, електронні архіви-репозитарії, електронні каталоги вітчизняних та зарубіжних бібліотек, видавництв, правові портали, офіційні сайти НАН України, університетів, наукових установ та ін.

Матеріали бібліографічної частини систематизуються за розділами: праці вченого (наукові видання, рецензії, навчальні видання, коментарі, довідкові видання); публікації про його життя, наукову та педагогічну діяльність. Всередині рубрик – у хронологічному порядку, в межах року – в алфавітному порядку назв. Бібліографічний опис документів здійснено відповідно до діючих стандартів з бібліотечної справи. Науково-довідковий апарат складається зі змісту, передмови, вступної статті, інформації про основні дати життя та діяльності вченого, алфавітного покажчика назв творів, іменного покажчика. Для повноти відображення використовується система гіперпосилань на електронні версії документів. Видання призначені

---

² Укладачі покажчика "*Гордон Володимир Михайлович, 1871–1926*" отримали диплом переможця конкурсу Харківського зонального методичного об'єднання бібліотек ВНЗ III–IV рівня акредитації "Бібліотекар року 2013" у номінації "За кращий бібліографічний покажчик". URL: http://www-library.univer.kharkov.ua/pages/bibliotekar_roku/bibliotekar2013.htm.

вченим у галузі держави і права, аспірантам, викладачам та студентам юридичних вузів.

Наступна **серія "Біографія і бібліографія вчених-правознавців"** заснована Національною академією правових наук України у 1997 р. Науково-допоміжні бібліографічні покажчики створюються до ювілейних дат академіків НАПрНУ (*В. Я. Тація, В. В. Сташиса, В. І. Борисова* та ін.) з метою поширення серед наукової спільноти інформації про життя, науково-педагогічну та громадську діяльність цих відомих учених-правників України. Фахівці наукової бібліотеки університету також долучаються до їх підготовки, а саме – розділу "*Список наукових праць*", матеріали якого систематизуються за типами і видами видань [1].

Найпопулярніший серед бібліографічних видань – електронний каталог **"Фонди наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Періодичні видання, 1812–2014 рр."**. Створений у 2014 р. з метою надання достовірної, повної інформації про наявні у фондах бібліотеки університету газети і журнали та максимальне їх розкриття і наближення до потенційного користувача [5]. Включає понад 600 назв періодичних видань за 1812–2014 рр. Основна частина каталогу структурована за розділами: періодичні видання із фонду рідкісних книг (1812–1945 рр.); періодичні видання із загального фонду бібліотеки (1946–2014 рр.); електронні наукові фахові видання. Матеріали перших двох розділів подано у двох частинах: газети; журнали. Частина "журнали" складається із тематичних підрозділів: держава та право, юридичні науки; історія; економіка; політика; військова справа; філософія; наука, освіта; література, літературознавство; бібліотекознавство, бібліографія. У межах підрозділів – інформація подається в алфавітному порядку.

Ресурс має зручний довідковий апарат, який включає: вступну статтю директора бібліотеки (Пасмор Н. "Колекційні фонди наукової бібліотеки"); алфавітний покажчик періодичних видань; додатки (періодичні видання, у яких НЮУ ім. Ярослава Мудрого є засновником та співзасновником; учені та

співробітники університету – члени наукових рад, редакційних колегій, рад видавців періодичних видань); притекстову систему посилань; інформацію про включення журналів до Переліків наукових фахових видань України, провідних рецензованих наукових видань Росії; внесення їх до міжнародних наукометричних та інформаційних баз і систем (Scopus, Index Copernicus, РИНЦ, Google Scholar, EBSCO тощо). Каталог розрахований на широкий загал науковців, викладачів, студентів вузів, фахівців бібліотек.

"Вчені та співробітники Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – кавалери і лауреати державних нагород, всеукраїнських та регіональних премій, конкурсів" – електронний тематичний рекомендаційний бібліографічний покажчик³, створений у 2015 р. як іміджевий проект [2]. У ньому зібрана і систематизована інформація про наукові, освітні, культурні, архітектурні та спортивні досягнення НЮУ ім. Ярослава Мудрого у вигляді державних звань, орденів, медалей, премій, регіональних нагород та інших відзнак, які отримали науковці, співробітники та студенти. Мета видання – найбільш повно відобразити інформацію про переможців, лауреатів та кавалерів державних, регіональних нагород, премій, конкурсів тощо; зробити електронний ресурс відкритим та доступним в інтернет-просторі як зразок науково-педагогічних та інших досягнень університету.

Джерелознавча база його створення: офіційні видання нормативних документів; нормативно-правові бази інтернет-представництва Президента України та веб-порталу Верховної Ради України; офіційні веб-сайти Харківської облдержадміністрації, міськвиконкому, громадських організацій, професійних установ, бібліотек та ін.; обласні газети і юридичні журнали; науково-популярні видання НЮУ ім. Ярослава Мудрого; довідкові джерела тощо. До бібліографічного видання включені документи, що містять інформацію про вчених, співробітників, студентів університету, які мають

---

³ Укладачі отримали диплом переможця конкурсу Харківського зонального методичного об'єднання бібліотек ВНЗ III–IV рівня акредитації "Бібліотекар року – 2015" у номінації "За кращий іміджевий проект". URL: http://www-library.univer.kharkov.ua/pages/bibliotekar_roku/biblotekar2015.htm.

державні нагороди України, лауреатів премій, переможців конкурсів тощо за період з 1970 р. до сьогодення.

Матеріали основної частини покажчика систематизовано за розділами, дотримуючись принципу – від найвищих державних нагород України до регіональних відзнак: державні нагороди України (звання Герой України, ордени, медалі, почесні звання, державні премії України); нагороди вищих органів державної влади України для молодих учених (премії Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів); нагороди місцевих органів державної влади, наукових та освітніх закладів, громадських організацій (почесні відзнаки, звання); нагороди Української Православної Церкви (ордени); всеукраїнські та регіональні конкурси. Кожен підрозділ містить загальну характеристику відповідної нагороди та її зображення, у хронологічному порядку надається інформаційно-бібліографічна довідка про нагороджених. Використана система посилань на друковані джерела та гіперпосилань на повнотекстові версії матеріалів. Довідковий апарат складається зі змісту, передмови, алфавітного покажчика нагороджених, переліку довідково-енциклопедичних видань та умовних позначень. Призначений широкому колу користувачів, яких цікавить історія НЮУ ім. Ярослава Мудрого, досягнення його науково-педагогічного колективу, співробітників та студентів, розвиток юридичної науки і освіти у Харківському регіоні та в Україні.

Всі створені електронні бібліографічні видання представлені на сайті наукової бібліотеки НЮУ ім. Ярослава Мудрого⁴ та у електронному архіві-репозитарії університету *eNULAU*⁵.

Список використаної літератури

---

⁴ URL: <http://library.nlu.edu.ua>.

⁵ URL: <http://dspace.nulau.edu.ua>.

1. Василь Якович Тацій : (до 75-річчя від дня народж. та 50-річчя наук.-пед. і громад. діяльн.) / НАН України, Нац. акад. прав. наук України. – Харків : Право, 2015. – 144 с. – (Біографія та бібліографія вчених-правознавців).

2. Вчені та співробітники Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого – кавалери і лауреати державних нагород, всеукраїнських та регіональних премій, конкурсів [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Наук. б-ка ; уклад.: М. Я. Жуковська, Н. М. Журавель, О. І. Самофал ; ред. Н. П. Пасмор ; інж. оформл. С. А. Шахова. – Електрон. текст. дані (44 файли : 59 Мб). – Харків, 2015–2016. – Режим доступу: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=1393:vcheni-ta-spivrobitnyku-kavalery-i-laureaty&Itemid=127 (дата звернення: 05.05.2016). – Назва з екрана.

3. Гордон Володимир Михайлович, 1871–1926 [Електронний ресурс] : персон. бібліогр. покажч. / Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого", Наук. б-ка ; [уклад.: О. І. Самофал, Л. Г. Зоря ; відп. за вип. Н. П. Пасмор ; інж. оформл. Л. В. Кашаєва]. – Електрон. текст. дані (26 файлів : 850 Мб). – Харків, 2013. – 32 с. : іл. – (Харківська правова школа ; вип. 1). – Режим доступу: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/2730> (дата звернення: 05.05.2016). – Назва з екрана.

4. Палієнко Микола Іванович, 1869–1937 [Електронний ресурс] : персон. бібліогр. покажч. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Наук. б-ка ; [уклад.: О. О. Будецька, О. І. Самофал ; відп. за вип. Н. П. Пасмор ; інж. оформл. Л. В. Кашаєва]. – Електрон. текст. дані (20 файлів : 228,747 Мб). – Харків, 2014. – 27 с. : іл. – (Харківська правова школа ; вип. 2). – Режим доступу: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/6552> (дата звернення: 05.05.2016). – Назва з екрана.

5. Фонди наукової бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Періодичні видання, 1812–2014 рр. [Електронний ресурс] : каталог / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Наук. б-ка ; [ідея і менеджмент Н. П. Пасмор ; уклад.: О. І. Самофал, Л. Г. Зоря, І. П. Зарвирог ;

інж. оформл. С. А. Шахова]. – Електрон. текст. дані (1 файл : 3,66 Мб). – Харків, 2014. – 142 с. : іл. – Режим доступу: <http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/6829> (дата звернення: 05.05.2016). – Назва з екрана.

***Аннотация.** Осуществлен обзор персональных и тематических библиографических указателей, созданных научной библиотекой Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого. Раскрыто их источниковедческую базу, структуру, тематический и хронологический охват включенных материалов, справочный аппарат, читательское назначение. Обосновано значение этих изданий как имиджевых информационных ресурсов о научном, педагогическом, культурном наследии Университета.*

***Ключевые слова:** библиографические издания, библиографические указатели, персональные библиографические указатели, тематические библиографические указатели, имиджевые информационные ресурсы, Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого.*

***Summary.** Performed a review of personal and thematic bibliographic indexes which created by the scientific library of the Yaroslav Mudryi National Law University. Disclosing their source base, structure, thematic and chronological coverage of included materials, reference apparatus, the reader's purpose. Proved the importance of these publications as an image information resources of scientific, pedagogical, cultural heritage of the University.*

***Keywords:** bibliographic publications, bibliographic indexes, personal bibliographic indexes, thematic bibliographic indexes, image information resources, Yaroslav Mudryi National Law University.*

Студентська наукова трибуна

УДК 342.721(477):305

ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Афоніна Ольга Володимирівна